

Pla d'Educació Digital de Catalunya

Avaluació de la implementació

Nom de l'informe

Avaluació de la Implementació del
Pla d'Educació Digital de Catalunya

Àmbit

Educació

Tipus d'avaluació

Implementació

Objectiu

Avaluar el desplegament del Pla
d'Educació Digital, particularment
en els àmbits que poden tenir més
impacte en la millora de la
competència digital de l'alumnat.

Avaluació encarregada per

Direcció General d'Innovació,
Digitalització i Currículum -
Departament d'Educació i Formació
Professional

Avaluació realitzada per

Ivàlua

Analistes

Jordi Sanz (coordinador)
Marc Bosch, Cristina Ferrer, Jordi
Garcia, Laura López i Caterina
Molero (Ivàlua) i Núria Sala (D-Cas).

Data de realització

Maig 2025

El Pla d'Educació Digital de Catalunya (PEDC, 2020-2023) té com a objectiu principal avançar cap a una societat digitalment competent a través de la capacitació de l'alumnat. Per fer-ho, ha desplegat una estratègia integral que inclou aspectes com la distribució d'ordinadors portàtils a alumnat i professorat, la formació específica per al professorat, l'elaboració d'Estratègies Digitals de Centre i el desplegament d'infraestructures als centres.

El PEDC s'ha dissenyat com un programa 1x1 enriquit que va més enllà de la dotació tecnològica

S'ha proporcionat als centres educatius ordinadors portàtils per a l'alumnat a partir de 5è de primària i fins a 4t d'ESO i s'ha ampliat la xarxa wifi de les escoles.

Així mateix, s'ha dut a terme un treball intens de formació del professorat, d'on destaca la **Formació Interna de Centre**, que han dut a terme gairebé un 75% del professorat.

També destaca el treball dins dels centres per definir com volen incorporar la competència digital en tots els seus processos. Aquest treball ha culminat en l'**Estratègia Digital de Centre (EDC)**. Segons el 94% dels centres, les **mentories digitals** han estat clau per al desenvolupament de l'EDC.

La competència digital de l'alumnat i del personal docent mostren millores

Els agents educatius perceben millores en la competència digital de l'alumnat i de l'equip docent. L'alumnat català de 2n d'ESO va obtenir uns resultats destacats en la prova de competència digital ICILS, situant-se en primera posició entre totes les comunitats autònomes i en tercera a nivell internacional

Malgrat això, es detecten desigualtats entre l'alumnat, sobretot per motius socioeconòmics i mancances en determinades àrees. Així doncs, es considera que ha mancat treballar amb les famílies per a superar aquestes bretxes.

S'han repartit prop de 500.000 ordinadors portàtils en els cursos 2021-2022 i 2022-2023 per a l'alumnat des de 5è de primària fins a 4t d'ESO

Problemàtica i intervenció

El Pla d'Educació Digital es proposa millorar la competència digital de la societat a través de la capacitat de l'alumnat en aquest àmbit. Per aconseguir-ho, el PEDC preveu diverses activitats vinculades a la distribució d'equipament digital i eines informàtiques a alumnat i docents, creació de recursos pedagògics, canvis en l'estructura dels centres o formació del personal docent. El propòsit final del pla és augmentar la competència digital de la societat.

Principals activitats del Pla

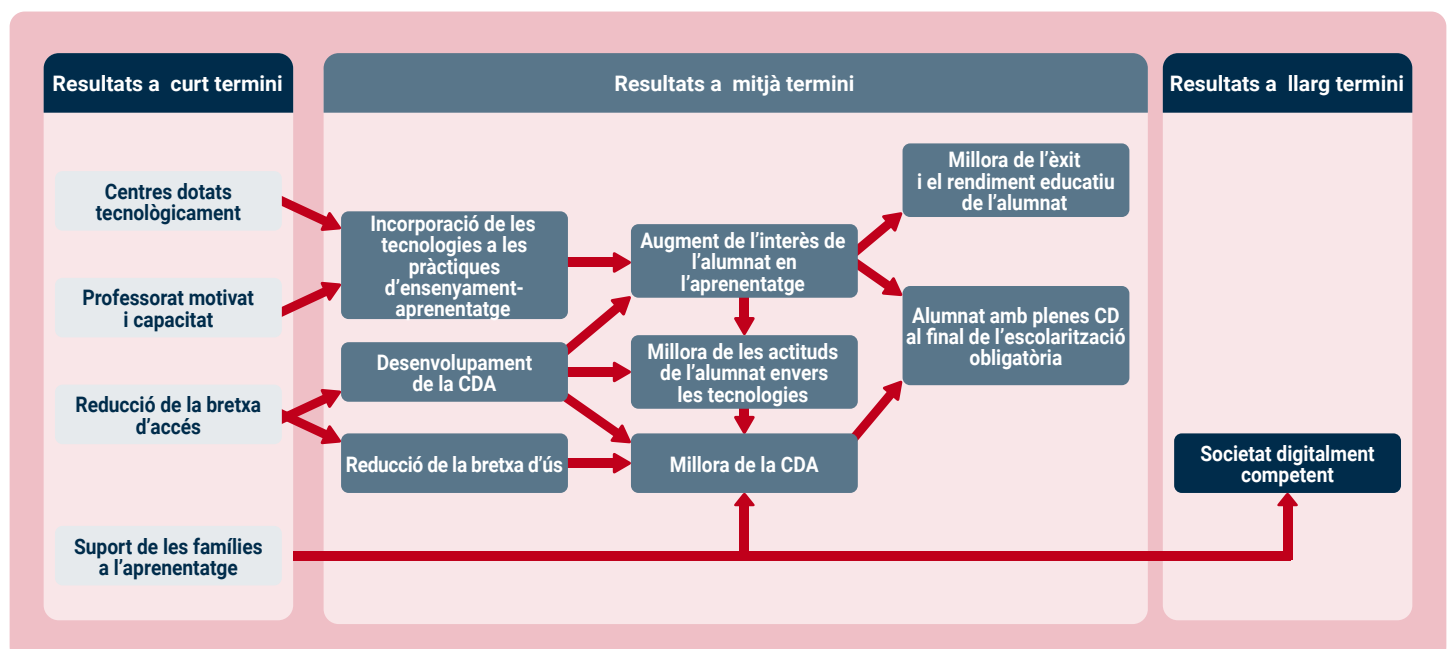
- Repartiment universal de tecnologia digital, especialment a alumnat de 5è de primària a 4t d'ESO de centres públics.
- Millora de les xarxes sense fils dels centres.
- Creació d'orientacions metodològiques i d'avaluació per a incorporar la tecnologia educativa de manera transversal.
- Detecció de necessitats formatives del personal docent i creació d'itineraris basats en els diferents nivells d'assoliment de la competència digital docent (CDD).
- Promoció de l'elaboració de l'Estratègia Digital de Centre.
- Creació d'un cos de professionals que assessorin els centres en matèria digital (mentories digitals).

Recursos

- El Pla d'Educació Digital s'ha finançat amb fons de la Generalitat de Catalunya (ordinadors, dispositius MiFi i xarxes de fibra òptica).
- Fons europeus NextGeneration (#CompDigEdu per a formació docent i #EcoDigEdu per a equipament digital).
- Fons estatals red.es (ordinadors, carros de càrrega i xarxes de fibra).

Resultats

- El Pla planteja transformacions en el professorat i els centres educatius, com ara la millora de la competència digital del personal docent i la integració transversal de les competències digitals en l'ensenyament.
- Aquests canvis són essencials per aconseguir els resultats finals: millorar la competència digital de l'alumnat, reduir les bretxes digitals i augmentar l'èxit i el rendiment educatiu.

Avaluació

Per a l'avaluació del Pla d'Educació Digital de Catalunya s'ha dut a terme un procés de recerca que combina mètodes quantitatius i qualitatius. La triangulació de resultats ha proporcionat una visió més completa i profunda, i ha permès augmentar la fiabilitat i la validesa de les conclusions.

Anàlisi qualitativa

Durant els cursos 2022-2023 i 2023-2024 s'han fet dues onades d'investigació qualitativa amb l'objectiu de conèixer les visions dels diferents agents implicats (docents, equips directius de centre, coordinacions digitals, mentories, inspecció, membres d'associacions de famílies d'alumnes i alumnat) i observar el desplegament del Pla als centres. Això ha permès recollir una gran diversitat de visions i perspectives sobre la implementació del PEDC.

S'han emprat les tècniques següents:

- Entrevistes en línia amb equips directius, coordinacions digitals, mentories digitals i docents.
- Grups de discussió amb equips directius, mentories, coordinadors digitals, professorat i AFA.
- Observació participant principalment a 6è de primària i 4t de la ESO
- Entrevistes presencials a equips directius, coordinadors digitals i docents dels centres en els que s'ha fet observació directa.

El treball de camp del 2022-23 va incloure la participació de 66 persones de 20 centres diferents: 18 centres públics de primària i/o ESO i dos centres d'estudis concertats de primària i ESO.

L'observació participant del 2023-24 es va centrar en 9 centres educatius (7 públics i 2 amb estudis concertats) en els cursos escolars de 6è de primària i 4t de la ESO durant dues jornades escolars per cada etapa i centre.

Anàlisi quantitativa

S'han analitzat dades de registre del Departament d'Educació vinculades a la implementació del Pla d'Educació Digital de Catalunya.

S'han utilitzat dades sobre els següents aspectes:

- **Personal docent:** característiques personals, especialitat, centre on treballen, formacions realitzades en l'àmbit digital i opinions sobre la formació pels cursos 2021-2022 i 2022-2023 i tots els docents de centres amb ensenyaments concertats del curs 2022-2023.
- **Centres:** titularitat, localització, número de grups, complexitat i ensenyaments que ofereixen en els cursos 2021-2022 i 2022-2023.
- **Estratègia digital de centre:** estat d'execució a juliol de 2022 i juliol de 2023. Valoracions d'inspecció i opinions de les comissions digitals de centre al juliol de 2023.
- **Formació Interna de Centre:** opinió del personal docent a juliol de 2023.
- **Mentoria:** visites a centres en els cursos 2021-2022 i 2022-2023. Opinions de la comissió digital al juliol de 2023.
- **Dispositius cedits a alumnat i docents:** número de dispositius desplegats i ús diari dels dispositius.

Resultats

El Pla d'Educació Digital ha suposat un conjunt integrat de mesures per a potenciar la incorporació de les tecnologies digitals en el sistema educatiu. La literatura sobre programes de digitalització educativa identifica factors que poden impactar en els resultats d'aquestes intervencions, que es presenten en tres blocs: vinculats amb agents educatius, centres educatius i factors tecnològics. A continuació, s'ofereix un resum dels principals resultats de cada factor estudiat.

Factors relacionats amb els agents educatius

Factor	Resultats
Competència digital de l'alumnat (CDA)	L'alumnat català hauria millorat la competència digital, i en concret, l'alumnat de 2n d'ESO obté bons resultats a la prova ICILS 2023, però es detecten bretxes de competència vinculades amb l'àmbit socioeconòmic, així com mancances en algunes àrees de la CDA.
Competència digital docent (CDD)	La competència digital del professorat hauria millorat a conseqüència d'un esforç formatiu en l'àmbit educatiu. Es reclama una formació contínua i especialitzada per millorar l'aplicació efectiva de les tecnologies digitals.
Característiques i desenvolupament professional	Creix l'interès del personal docent per millorar la seva competència digital, i l'oferta formativa del Departament s'hi adapta. També s'han detectat pors i resistències relacionades amb els possibles efectes adversos de la tecnologia.
Participació familiar	El Pla no va impulsar iniciatives de gran abast per a la formació o l'acompanyament a les famílies, la qual cosa afecta sobretot els infants de famílies amb menys recursos i menys competència digital.

Factors relacionats amb el centre educatiu

Factor	Resultats
Lideratge i gestió dels centres educatius	Els centres educatius han desplegat satisfactòriament l'Estratègia Digital de Centre (EDC), que ha servit per generar consensos entre els diferents actors implicats. Ha estat clau el suport de les mentories digitals.
Estratègies educatives i enfocament pedagògic	S'ha observat un avenç important en les estratègies educatives i en l'enfocament pedagògic de les tecnologies digitals a l'aula, malgrat que en alguns casos s'han detectat usos inadequats de recursos digitals, com materials poc adaptats al nivell o sense valor afegit pedagògic que minven l'atenció i la participació activa del alumnes.

Factors tecnològics

Factor	Resultats
Connectivitat i infraestructures	S'ha millorat la xarxa sense fils dels centres que ho requerien. Malgrat tot, persisteixen problemes puntuals en alguns centres. S'han detectat alguns desafiaments, com la manca d'agilitat en la dotació de dispositius per a l'alumnat de matrícula viva.
Suport tècnic a la tecnologia educativa	Les coordinacions digitals són clau per impulsar l'ús pedagògic de la tecnologia, però hi ha una sobrecàrrega de tasques. A més, la lentitud en la reparació de dispositius continua sent un repte pendent.
Model de governança de la tecnologia	El PEDC es va dissenyar de manera coherent. Tanmateix, el termini d'execució ajustat va dificultar el desenvolupament de certes activitats. La manca de pilots i avaluacions prèvies ha limitat l'avanç en l'avaluació de l'impacte del PEDC.

Aprentatges

El Pla d'Educació Digital, desplegat al llarg dels darrers cursos, ha impulsat significativament la digitalització educativa a les aules de Catalunya. Ha generalitzat l'ús habitual dels ordinadors, ha fomentat la reflexió als centres sobre el rol de les tecnologies en l'educació i ha propiciat una intensa formació del professorat. Malgrat aquests avenços, queden aspectes per millorar, especialment en la reducció de les bretxes digitals, incloent-hi el treball amb les famílies de l'alumnat, i en el suport tècnic.

L'alumnat hauria millorat la seva competència digital, però persisteixen algunes bretxes

Tot i que no es pot establir un nexa causal amb el Pla, s'ha observat una millora de les competències de l'alumnat. Malgrat tot, existeixen bretxes vinculades a l'àmbit socioeconòmic i a l'ús de les tecnologies a la llar. La manca de participació de les famílies pot haver dificultat el tancament d'aquestes bretxes.

El personal docent s'ha format i ha incorporat la tecnologia digital a les aules

Els centres han dut a terme un procés de reflexió intens per dissenyar el procés d'incorporació de la tecnologia en el seu treball, que es reflecteix en l'Estratègia Digital de Centre.

Tot i així, s'han detectat pràctiques que impliquen usos inadequats de recursos digitals, com materials poc adaptats al nivell o sense valor afegit pedagògic.

S'ha dotat tecnològicament els centres educatius

S'ha millorat la xarxa sense fils dels centres que ho requerien, s'han desplegat ordinadors a docents i pantalles digitals.

Això no obstant, encara queden reptes pendents en matèria de gestió de la matrícula viva, suport tècnic i reduir els problemes de la xarxa WiFi quant a cobertura i capacitat.

Recomanacions

Agents educatius

- Promoure l'ús crític i reflexiu de les tecnologies digitals.
- Garantir un ús responsable i saludable a l'aula i a casa.
- Dissenyar activitats per reduir les bretxes d'ús i de qualitat d'ús, com formacions per a famílies per acompanyar l'alumnat.
- Crear un sistema d'avaluació de la competència digital de l'alumnat.
- Ampliar la formació especialitzada del professorat en competències digitals.

Centres

- Desenvolupar repositoris de recursos digitals.
- Fomentar espais de reflexió col·lectiva.
- Dotar de continuïtat l'Estratègia Digital de Centre.
- Mantenir la figura de la mentoria digital.
- Repensar el funcionament, organització i articulació de les xarxes territorials.

Tecnologia

- Reforçar les eines de suport tècnic perquè les coordinacions digitals puguin dedicar més temps a tasques pedagògiques.
- Ampliar el suport de manteniment dels ordinadors.
- Reforçar la participació de la comunitat educativa en futurs plans i avaluar futures innovacions amb pilots experimentals.
- Fer una diagnosi de les necessitats tecnològiques dels centres educatius abans d'adquirir tecnologia educativa.

Podeu consultar l'informe complet a www.ivalua.cat